

FACTORII DE RISC ÎN DEZVOLTAREA OSTEOARTROZEI

Doina Mardari

Conducător științific: Daniela Cepoi

Disciplina de reumatologie și nefrologie, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Osteoartroza este cea mai frecventă afecțiune articulară degenerativă, caracterizată prin durere, rigiditate, inflamație ce apare datorită afectării cartilajului articular, țesuturilor moi și oaselor. Reprezintă o cauză primordială în instalarea dizabilității, afectând bunăstarea fizică și psihică a pacienților. **Scopul lucrării.** Scopul acestei lucrări constă în estimarea factorilor de risc intrinseci și extrinseci, care prevează în declanșarea artrozei și care au luat asalt în dezvoltarea și apariția de noi mecanisme patogenetice prin intermediul cărora acționează. **Material și metode.** Pentru a expune factorii primordiali declanșatori, am consultat platforma științifică PubMed, implicând în studiu un număr de 25 articole din perioade diferite, anii 2014-2022. Pentru aceasta am folosit metoda retrospectivă și prospectivă (studiu de cohortă). **Rezultate.** Am divizat conform criteriului etiopatogenetic, următorii factori de risc majori care duc la creșterea predispoziției anumitor grupuri de pacienți, de a dezvolta osteoartroza. Aceștia sunt clasificați în două grupe: factori intrinseci, care se subîmpart în alte două categorii: genetici (ereditatea 53,2%; sexul feminin 18%, bărbați 9,6%; etnia: afro-americană) și ne-genetici (vârsta între 55-75 ani; obezitatea 34%; maladii osteoarticulare dobândite, nutriția, densitatea osoasă) și factorii extrinseci (traumatismul articular 12%, eforturi fizice profesionale: ridicarea obiectelor grele 42,6%). Prezența concomitentă a factorilor de risc, contribuie semnificativ la instalarea și progresarea artropatiei. **Concluzii.** Osteoartroza este o afecțiune din ce în ce mai răspândită, continuând să illustreze o prevalență ridicată la nivel mondial. Diminuarea factorilor de risc ar conduce la o scădere a numărului de cazuri de îmbolnăvire, combaterea dizabilității și îmbunătățirea calității vieții în rândul populației. **Cuvinte-cheie:** osteoartroza, afecțiune degenerativă, factori intrinseci, factori extrinseci.

RISK FACTORS IN THE DEVELOPMENT OF OSTEOARTHRISIS

Doina Mardari

Scientific adviser: Daniela Cepoi

Rheumatology and Nephrology Discipline, Nicolae Testemițanu University

Background. Osteoarthritis is the most common degenerative joint disease, characterized by pain, stiffness and inflammation that occurs due to damage to the articular cartilage, soft tissues and bones. It is a primary cause of disability, affecting the physical and mental well-being of patients. **Objective of the study.** The purpose of this work is to estimate intrinsic and extrinsic risk factors, which prevail in the onset of osteoarthritis, and which have taken assault in the development and emergence of new pathogenetic mechanisms by which they act. **Material and methods.** In order to expose the primary triggering factors, I consulted the scientific platform PubMed, involving in the study a number of 25 articles from different periods, the years 2014-2022. For this I used the retrospective and prospective method (cohort study). **Results.** I divided according to the etiopathogenetic criterion, the following major risk factors that lead to increased predisposition of certain groups of patients to develop osteoarthritis. They are classified into two groups: intrinsic factors, which subdivide into other two categories: genetic (53.2% heredity; female 18%, male 9.6%; ethnicity: afroamerican) and non-genetic (age 55-75 years; obesity 34%; acquired osteoarticular diseases, nutrition, bone density) and extrinsic factors (joint trauma 12%, professional physical efforts: lifting heavy objects 42.6%). The simultaneous presence of several risk factors significantly contributes to the installation and progression of arthropathy. **Conclusion.** Osteoarthritis is an increasingly widespread condition, continuing to illustrate a high prevalence worldwide. The reduction of risk factors would lead to a decrease in the number of cases of disease, combating disability and improving the quality of life among the population. **Keywords:** osteoarthritis, degenerative disease, intrinsic factors, extrinsic factors.